

Draaiboek Koudweerregeling 2025/2026

Inhoudsopgave

1. Algemene werkwijze

1.1 Doelstelling	pagina 3
1.2 Afroepcriteria	pagina 3
1.3 Protocol minus 10°C	pagina 4
1.4 Capaciteit	pagina 4
1.5 Procedure	pagina 5

2. Opvang van de doelgroep

2.1 Aanmelding	pagina 6
2.2 Contra-indicaties	pagina 6
2.3 Sanctiebeleid	pagina 6
2.4 Toeleiding tot zorg	pagina 7

3. Bijlage betrokken organisaties

pagina 8

1. Algemene werkwijze

In de winter van 1998/1999 riep de gemeente Utrecht de Koudweerregeling (KWR) voor de eerste keer af. Het doel van de KWR is het beperken van gezondheidsschade bij mensen die op straat verblijven.

1.1 Doelstelling

De KWR is een bovenwettelijke regeling die op humanitaire gronden nachtopvang biedt aan mensen die op straat verblijven. Hieronder vallen mensen die normaal geen recht hebben op opvang. De regeling voorkomt dat mensen op straat door vrieskou gezondheidsrisico's lopen.

1.2 Afroepcriteria

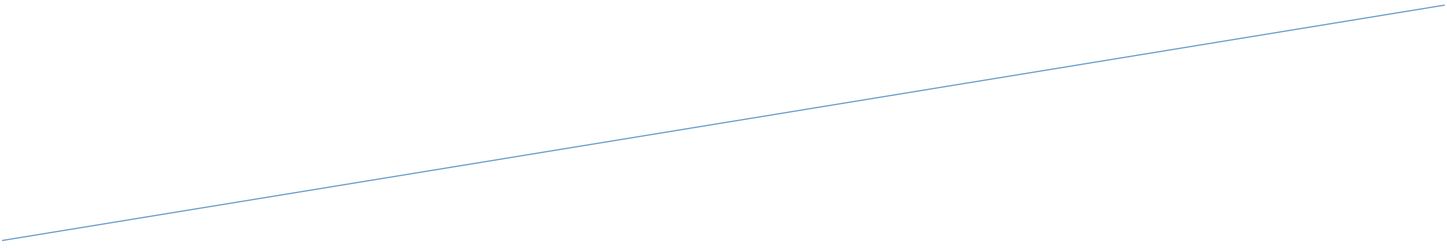
Wanneer de gevoelstemperatuur binnen de reguliere KWR-periode van 1 oktober tot 1 april gedurende de nacht op of onder het vriespunt ligt, bieden we iedereen een plek om veilig en warm te overnachten. Om deze reden wordt de afroep van de regeling het liefst 24 uur van tevoren gedaan, maar kan niet uitgesloten worden dat dit bij onvoorziene weersomstandigheden ook op kortere termijn voorkomt. Het doel van de regeling is namelijk opvang bieden. Buiten de reguliere KWR-periode om kijkt de gemeente breder naar de weersomstandigheden om het risico op gezondheidsschade in te schatten en op basis van die afweging te openen.

De G4 afspraken en de temperatuur zijn leidend bij openen en sluiten. Facilitaire regelingen worden zo ingestoken dat de KWR open kan wanneer dit nodig is, en de regeling altijd gelijktijdig loopt met andere steden. Deze afspraken omvatten ten minste:

- We openen wanneer de gevoelstemperatuur 's nachts onder het vriespunt daalt
- De afroep gebeurt gezamenlijk en het liefst 24 uur van tevoren; bij noodweer of plotseling veranderde omstandigheden kan dit korter zijn
- We sluiten nooit in het weekend, maar kunnen wel openen in het weekend
- We sluiten niet voor 1 à 2 nachten tussen 2 periodes
- We blijven altijd ten minste 3 nachten achtereenvolgens open

De KWR heeft verder een aantal kenmerken:

- De KWR kan alleen van kracht worden in de periode van 1 november tot en met 30 april, tussen 1 april en 30 april wordt er een hogere drempel gehanteerd voor openen
- De KWR wordt alleen van kracht als de gevoelstemperatuur onder vriespunt komt en geldt dan voor minimaal 3 nachten achtereenvolgens.
- Mensen verblijven hier alleen in de nacht. Openingstijden van 18:00 uur tot 09:30 uur. Overdag verblijven mensen buiten of in andere voorzieningen

Aanvullend zijn er in G4-verband aanvullende afspraken over hoe om te gaan met andere weersomstandigheden die kunnen leiden tot ontoelaatbare gezondheidsrisico's voor dakloze mensen die op straat verblijven. Het uitgangspunt van de aanvulling in werkwijze is dat de G4 kan besluiten extra noodopvang te openen wanneer het KNMI voor andere extreme weersomstandigheden waarschuwt, bijvoorbeeld wanneer:

- Code Rood wordt afgegeven door het KNMI en/of
- Een storm een naam krijgt en/of
- De overheid oproept om binnen te blijven

De G4 besluit of noodopvang moet worden voorbereid, of er noodzaak is om de noodopvang ook te openen, en voor welke duur. Dit gebeurt in hetzelfde gremium waar ook wordt bepaald of de KWR wordt afgeroepen. De voorwaarden voor het openen van de noodopvang bij extreme weersomstandigheden zijn anders dan een afroep bij extreme koude en omvatten ten minste:

- Opvang kan zowel overdag als 's nachts zijn
- Noodopvang is enkel praktisch uitvoerbaar tijdens de periode van de koudweerregeling, wegens de beschikbaarheid van een locatie
- Opvang is gedurende de looptijd van de waarschuwing (in tegenstelling tot de KWR, welke minimaal voor drie dagen is)
- Voorbereiding start wanneer een storm een naam heeft en de verwachting is dat deze over het G4 gebied trekt en dit leidt tot ontoelaatbare gezondheidsrisico's

1.3 Protocol minus 10°C

Bij (gevoels-)temperaturen van minus 10°C en lager neemt de kans op (blijvende) gezondheidsschade snel toe. Politie en veldwerkers worden door verzocht om bij deze temperaturen buitenslapers op te sporen en naar binnen te motiveren. Er wordt extra vervoer ingezet en lopende schorsingen worden (her)overwogen. Vanuit de Sleep Inn, Stadsbrug en Stek worden sheltersuits ter beschikking gesteld voor dakloze personen die niet te verleiden zijn tot een verblijf binnen. Als er sprake is van een (medisch) onverantwoorde situatie, dan legt de organisatie die een buitenslaper aantreft contact met de crisisdienst van Altrecht. Via de crisisdienst van Altrecht kan in deze gevallen een beroep worden gedaan op de Wzd/Wvggz, waardoor mensen gedwongen worden naar binnen te gaan. De crisisdienst wordt voorafgaand aan bijzondere weeromstandigheden gewezen op het noodprotocol.

1.4 Capaciteit

De KWR voorkomt dat dakloze mensen door kou (blijvende) gezondheidsschade oplopen. Uitgangspunt is dat mensen zichzelf niet onnodig hoeven bloot te stellen aan kou. De doelgroep van de KWR bestaat uit dakloze mensen die in de centrumgemeente Utrecht op straat verblijven. Tijdens de KWR wordt de beschikbare bedcapaciteit in Utrecht met 184 extra bedden opgeschaald van 239 bedden naar 423 bedden.

	Instelling	Aantal reguliere bedden	Tijdens KWR
KWR-locaties	Savannahweg	-	175
	Stadsbrug	80	80*
Eerstelijnsvoorzieningen	Biltstraat	44	47
	Herstart	15	15
	NOIZ	45	46
	Sleep Inn	40	45
	Stek	15	15
	Totaal	239	423

*Waarvan 35 vrouwenplekken

Mannen behorend tot de KWR-doelgroep krijgen een slaappleaats aangeboden op De Savannahweg. Op de Savannahweg zijn 5 MIVA plekken aanwezig. Vrouwen uit de KWR-doelgroep kunnen terecht bij De Stadsbrug. Bijzonderheden over capaciteit en verdeling over locaties worden tijdens de afroep van iedere KWR-periode aan de keten gecommuniceerd.

1.6 Procedure

Gemeente Utrecht is verantwoordelijk voor de afroep van de KWR. In geval van een afroep wordt de hierover geïnformeerd. De stelt de organisaties die bij de KWR betrokken zijn op de hoogte van de afroep. Een groot aantal organisaties, locaties en personen ontvangt telefonisch of per mail bericht dat de KWR van kracht is of wordt ingetrokken. Een overzicht van desbetreffende organisaties is opgenomen in de bijlage. Deze organisaties zijn verantwoordelijk voor het informeren van de doelgroep.

2. Opvang van de doelgroep

Tijdens de KWR wordt laagdrempelige opvang aangeboden, zodat dakloze mensen 's nachts geen risico lopen op (blijvende) gezondheidsschade. Overnachtingen op alle opvanglocaties zijn tijdens KWR gratis. Vervoer naar KWR-locatie Savannahweg vertrekt vanaf opstaplocatie Utrecht Centraal Jaarbeurszijde (skatepark) tussen 17:30 – 22:00 uur. Bij binnenkomst worden gasten gecontroleerd op bezit van wapens, alcohol en drugs. Gasten verblijven op slaapzalen en kunnen zelf hun bed kiezen. Wisseling van het beddengoed vindt plaats als iemand de volgende nacht niet terugkomt of als het bed vervuild is. Gasten kunnen op locatie douchen en hun kleding laten wassen. Het verblijf is inclusief avondmaaltijd en ontbijt. Op locatie is medische zorg aanwezig.

2.1 Aanmelding

Aanmeldingen voor de opvang van mannen en mindervaliden op de Savannahweg kunnen gestuurd worden naar [Aanmeldingen voor de opvang van mannen en mindervaliden op de Savannahweg kunnen gestuurd worden naar](mailto:Aanmeldingen%20voor%20de%20opvang%20van%20mannen%20en%20mindervaliden@tussenvoorziening.nl) [Aanmeldingen voor de opvang van vrouwen op de Stadsbrug kunnen gestuurd worden naar \[Stadsbrug@tussenvoorziening.nl\]\(mailto:Stadsbrug@tussenvoorziening.nl\)](mailto:Aanmeldingen%20voor%20de%20opvang%20van%20mannen%20en%20mindervaliden@tussenvoorziening.nl). Voor vragen waar iemand terecht kan, kan je contact opnemen met de Sleep Inn via: 030 231 53 26.

2.2 Contra-indicaties

De opvang is zo laagdrempelig als mogelijk. De volgende beperkingen gelden:

- De persoon behoort niet tot de KWR-doelgroep (kan elders terecht voor onderdak)
- Schorsing bij een BW-voorziening (de zorgaanbieder is zelf verantwoordelijk)
- De persoon is jonger dan 18 jaar¹
- Agressief, extreem of strafbaar gedrag

2.3 Sanctiebeleid

Uitgangspunt van de KWR is om alle mensen die zich tijdens perioden van vrieskou in het Utrechtse op straat bevinden onderdak te bieden, zodat zij geen risico lopen op (blijvende) gezondheidsschade. Tijdens de KWR wordt terughoudend omgegaan met schorsingen en wordt zoveel als mogelijk ingezet op andere mogelijkheden om gedrag bij te sturen. In geval van agressief, extreem of strafbaar gedrag kan iemand de toegang tot de KWR worden ontzegd en wordt een sheltersuit aangeboden om zich toch tegen de weersomstandigheden te beschermen. Als er sprake is van bijzondere (somatische) kwetsbaarheid, dan wordt gekeken of het mogelijk is om elders binnen de keten een vangnetvoorziening aan te bieden.

Ketenpartners informeren elkaar over dreigende situaties die zich tijdens de KWR voordoen, zodat zij hier rekening mee kunnen houden.

¹ Ter overbrugging tot de volgende dag kan een noodbed ter beschikking worden gesteld.

2.5 Toeleiding tot zorg

Tijdens de KWR wordt ingezet op de toeleiding van de niet-reguliere doelgroep naar (beschikbare) zorg. Stichting Barka en Meldpunt voor Perspectief komen op regelmatige basis naar de KWR-opvang en gaan met gasten in gesprek om te kijken wat het perspectief is en/of zij uit de situatie van dakloosheid kunnen worden geholpen. Perspectief voor de doelgroep dakloze EU-burgers bestaat uit toeleiding naar een (nieuwe) werkgever met accommodatie of terugleiding naar het land van herkomst. Perspectief voor de doelgroep dakloze ongedocumenteerden bestaat uit toeleiding naar (rijks)voorzieningen, doormigratie of terugkeer.

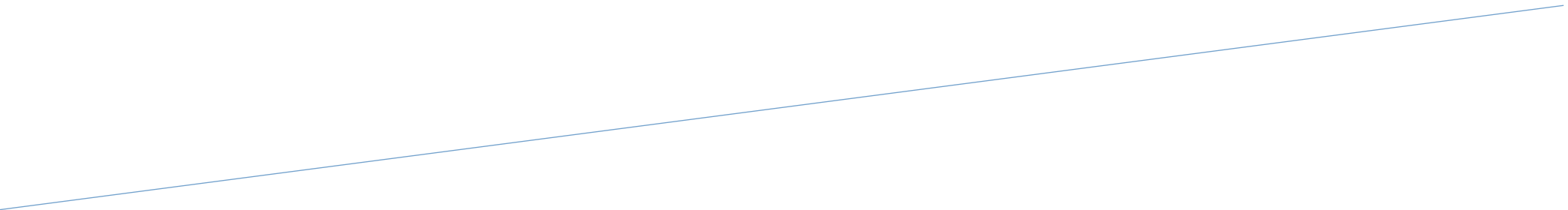
Mensen met een Nederlandse nationaliteit die geen binding hebben met regio Utrecht krijgen onderdak en worden teruggeleid naar de regio van herkomst. Hierbij geldt de reguliere procedure voor regiobinding, waarbij binding wordt vastgesteld door Toegang Opvang en warme overdracht naar de regio van herkomst wordt verzorgd door Stadsteam Backup.

Binnen de keten is het beleid dat schorsingen vanuit (beschermde) woonvoorzieningen geen gebruik kunnen maken van de maatschappelijke opvang. Dit beleid is ook van toepassing tijdens de KWR. De zorgaanbieder is verantwoordelijk voor het borgen van continuïteit van zorg en realiseren van een schorsingslocatie of de inzet van alternatieve sancties (e.g. dagschorsing).

3. BIJLAGE BETROKKEN ORGANISATIES

Onderdeel KWR keten	Organisatie
Dag- en nachtopvang	De Tussenvoorziening (NoiZ, Savannahweg, Stadsbrug, Stek, Sleep Inn, Weerdsingel)
	Leger des Heils (Biltstraat, Herstart, Toevlucht, ziekenboeg)
	Ubuntuhuis
	Villa Vrede
	Wij3.0
Zorg en begeleiding	Aanmeldloket
	Altrecht
	Barka
	Buurtteams Utrecht
	Diakonessenziekenhuis
	Meldpunt voor Perspectief
	RAVU
	St. Antonius Ziekenhuis
	Stadsteam Backup (Volwassenen, Jongvolwassenen)
	STIL
	Veldwerk Jellinek
Vluchtelingenwerk	

Belangenbehartiging	Stichting GOUD
	Rechttop
	De Achterkant
	U-2B Heard!
Gemeente Utrecht	Toegang Opvang
	Sociaal Medische Zorg
	Openbare Orde & Veiligheid
Regiogemeenten	Oudewater
	Bunnik
	Zeist
	Wijk bij Duurstede
	Woerden
Overige betrokkenen	Bibliotheek Utrecht
	COA
	NS
	Ondernemers Jaarbeurs, Lage Weide, Merwede OPG-terrein
	Omduw
	Politie
	Straatpastoraat
	Trigion Hoog Catharijne
	Toezicht en Handhaving
	Veiligheidsregio Utrecht

Uitvoerende organisaties	Andor Security
	Global Talk
	Happy Nurse
	Moods & Roots catering
	OHCb schoonmaak
	POUW vervoer
	Rode Kruis
	Wasserij 't Hecyop

COLOFON

Opdrachtgever

Gemeente Utrecht

Af- en aankondiging Koudweerregeling

Gemeente Utrecht

Nilab Ahmadi, beleidsadviseur maatschappelijke ontwikkeling (06 429 35 007)

Marika de Boer, beleidsadviseur maatschappelijke ontwikkeling (06 243 622 17)

Beleid en pers

Coördinatie en uitvoering Koudweerregeling

Sociaal medisch beleid

Gemeente Utrecht

Lisette Seeleman, verpleegkundig specialist (06 810 18 699)

Martine Wijnen, verpleegkundig specialist (06 204 302 58)

Draaiboekversie

1.0, oktober 2025